

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 21 maja 2020 r.

Poz. 4246

SPRAWOZDANIE NR 1 ZARZĄDU WOJEWÓDZKIEGO FUNDUSZU OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ W POZNANIU

z dnia 17 kwietnia 2020 r.

Sprawozdanie Zarządu z działalności Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu za 2019 rok.

Prawne i finansowe podstawy działalności Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu (zwanego dalej WFOŚiGW) wyznacza ustawa Prawo ochrony środowiska, ustaw o finansach publicznych, ustawa o rachunkowości, rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie gospodarki finansowej Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej oraz rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie trybu działania organów wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

Jako samorządowa osoba prawna WFOŚiGW skutecznie pełnił rolę finansowego instrumentu realizacji polityki ekologicznej państwa uwzględniając oczekiwania regionalnej społeczności. Głównym celem WFOŚiGW jest wspieranie przedsięwzięć służących poprawie stanu środowiska i tym samym zapewnienie stabilnego i efektywnego rozwoju regionu. Wyznaczone w "Strategii działania Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu na lata 2017-2020 z perspektywą do 2025" zadania realizowane były zgodnie z ustalonymi kierunkami wsparcia i znalazły uszczegółowienie w Planie działalności.

Podobnie jak w latach poprzednich WFOŚiGW w 2019 r. wspierał działania w dziedzinie ochrony środowiska i gospodarki wodnej przez preferencyjne dofinansowanie przedsięwzięć inwestycyjnych i pozainwestycyjnych w celu realizacji zasady zrównoważonego rozwoju. Zróżnicowana oferta finansowa dostosowana była do różnych grup odbiorców i aktualnych priorytetów.

Rozpoczęty w 2018 r. i kontynuowany w 2019 r. rządowy Program Czyste Powietrze, którego celem jest zmniejszenie lub uniknięcie emisji pyłów i innych zanieczyszczeń wprowadzanych do atmosfery przez domy jednorodzinne cieszył się bardzo dużym zainteresowaniem. Program skupia się na wymianie starych pieców i kotłów na paliwo stałe oraz termomodernizacji budynków jednorodzinnych, by efektywnie zarządzać energią. Nabór wniosków na powyższe zadania prowadzony jest w trybie ciągłym.

Fundusz udzielał dofinansowania zgodnie z Listą przedsięwzięć priorytetowych Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu na rok 2019, Zasadami udzielania i umarzania pożyczek oraz trybem i zasadami udzielania i rozliczania dotacji ze środków WFOŚiGW w Poznaniu, Kryteriami wyboru przedsięwzięć finansowanych ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu.

Bieżąca działalność WFOŚiGW w 2019 roku koncentrowała się na efektywnej realizacji zadań i celów wymienionych w art. 400b ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2019 r., poz. 1396 z późn. zm.), polegającej w głównej mierze na udzielaniu pożyczek, dotacji, dopłat do oprocentowania kredytów bankowych, a także przyznawaniu nagród za działalność na rzecz ochrony

środowiska i gospodarki wodnej. Ponadto realizowano zadania związane z zamykaniem Programu Operacyjnego "Infrastruktura i Środowisko" na lata 2007-2013 oraz Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013.

Rozdział 1. DZIAŁALNOŚĆ WFOŚiGW

WFOŚiGW w 2019 roku działał na podstawie ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2019 r., poz. 1396 z późn. zm.), rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2010 r. w sprawie gospodarki finansowej Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej (Dz. U. z 2010 r., poz. 1479) oraz rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie trybu działania organów wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej z dnia 13 grudnia 2017 r. (Dz. U. z 2017 r., poz. 2386).

Zadania WFOŚiGW realizują jego organy - Rada Nadzorcza i Zarząd - w ramach uprawnień nadanych ustawowo oraz w rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie trybu działania organów wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

1. Rada Nadzorcza

W 2019 roku Rada Nadzorcza WFOŚiGW działała w składzie:

1. Aleksandra Plucińska - Przewodnicząca Rady Nadzorczej,
2. Tatiana Sokołowska - Wiceprzewodnicząca Rady Nadzorczej do 13 lutego 2019 r.,
3. Zofia Szalczyk - Wiceprzewodnicząca Rady Nadzorczej od 14 lutego 2019 r.,
4. Piotr Kotwicki - wyznaczony przez Zarząd Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
5. Dariusz Szymczak - wyznaczony przez Wojewodę Wielkopolskiego spośród przedstawicieli nauki lub organizacji pozarządowych,
6. Anna Grossmann - wyznaczona przez Wojewodę Wielkopolskiego.

Pracami Rady Nadzorczej kierowała Pani Aleksandra Plucińska. W roku 2019 Rada Nadzorcza odbyła 12 protokołowanych posiedzeń, na których w sumie podjęła 88 uchwał, z tego dwukrotnie uchwały podejmowane były w trybie pisemnym. Dominująca część uchwał Rady Nadzorczej dotyczyła przyznania pomocy dofinansowania w formie pożyczki lub dotacji, umorzenia pożyczek oraz przekazania środków jednostkom budżetowym. Pozostałe uchwały dotyczyły w szczególności zatwierdzenia rocznego sprawozdania z działalności, sprawozdania finansowego, planu finansowego oraz planu działalności.

2. Zarząd

W skład Zarządu WFOŚiGW w Poznaniu w 2019 r. wchodził:

1. Jolanta Ratajczak - Prezes Zarządu WFOŚiGW,
2. Aleksandra Durkowska - Zastępca Prezesa Zarządu WFOŚiGW.

W roku sprawozdawczym Zarząd odbył łącznie 79 protokołowanych posiedzeń i trzykrotnie podjął uchwały z wykorzystaniem środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość. Łącznie podjęto 959 uchwał. Problematyka posiedzeń dotyczyła całokształtu działalności WFOŚiGW w Poznaniu.

3. Biuro

Struktura organizacyjna Biura WFOŚiGW w 2019 roku obejmowała następujące komórki organizacyjne: do dnia 05.06.2019 r.

- 1) Wieloosobowe stanowisko ds. Kontroli Zarządczej i Zarządzania Jakością (KZ).
- 2) Wydział Organizacyjny (WO):
  - Dział Organizacyjno-Administracyjny (DOA),
  - Dział Promocji i Rozwoju (DPR),
  - Jednoosobowe stanowisko ds. Kadr i Szkoleń (KS),

- Jednoosobowe stanowisko ds. Obsługi Zarządu i Rady Nadzorczej (OZR),
- Wieloosobowe stanowisko ds. prawnych - Radcy Prawni (RP).

3) Wydział Finansowy (WF):

- Dział Finansowo-Księgowy (DFK),
- Dział Planowania, Analiz i Księgowej Obsługi Pomocy Finansowej (DOF).

4) Wydział Przygotowania Przedsięwzięć (WPP):

- Dział Przedsięwzięć Inwestycyjnych (DPI),
- Dział Przedsięwzięć Pozostałych (DPP).

5) Wydział Monitoringu i Kontroli (WMK):

- Dział Monitoringu Umów (DMU),
- Dział Kontroli Przedsięwzięć (DKP).

6) Wieloosobowe stanowisko - Zespół Doradców Energetycznych (ZDE).

od dnia 06.06.2019 r.

1) Wieloosobowe stanowisko ds. Kontroli Zarządczej i Zarządzania Jakością (KZ).

2) Wydział Organizacyjno-Finansowy (WOF):

- a) Dział Finansowo-Księgowy (DFK),
- b) Dział Organizacyjno-Administracyjny (DOA),
- c) Jednoosobowe stanowisko ds. Kadr i Szkoleń (KS),
- d) Jednoosobowe stanowisko ds. Obsługi Zarządu i Rady Nadzorczej (OZR),
- e) Jednoosobowe stanowisko ds. Planowania i Analiz Finansowych (AF),
- f) Jednoosobowe stanowisko ds. Technologii Informatycznej (IT),
- g) Wieloosobowe stanowisko ds. prawnych - Radcy Prawni (RP).

3) Wydział Przygotowania Przedsięwzięć (WPP):

- a) Dział Przedsięwzięć Inwestycyjnych (DPI),
- b) Dział Przedsięwzięć Pozostałych (DPP).

4) Wydział Monitoringu i Kontroli (WMK):

- a) Dział Monitoringu Umów (DMU),
- b) Wieloosobowe stanowisko ds. Kontroli Przedsięwzięć (KP).

5) Wieloosobowe stanowisko - Zespół Doradców Energetycznych (ZDE).

Stan zatrudnienia w WFOŚiGW w Poznaniu na dzień 31.12.2019 roku wyniósł 83 osoby. W stosunku do 2018 r. zatrudnienie wzrosło o 5 osób, było to spowodowane zaangażowaniem Funduszu w realizację Programu Czyste Powietrze.

Wprowadzone w roku 2019 zmiany struktury organizacyjnej były efektem zaleceń audytora i mają wprowadzić długofalowe oszczędności poprzez zmniejszenie liczby kadry zarządzającej. Ważnym elementem zmiany było zmniejszenie udziału procentowego pracowników obsługowych w stosunku do pracowników realizujących zadania merytoryczne.

4. Kontrola zarządcza, wewnętrzna i zewnętrzna

Zgodnie z art. 69 ust. 1 pkt 3) ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. 2019 r., poz. 869), w ramach Wieloosobowego stanowiska ds. Kontroli Zarządczej i Zarządzania Jakością (KZ), realizowane były następujące zadania w zakresie kontroli zarządczej:

1) dokonano samooceny systemu kontroli zarządczej za 2018 roku (raport z 13 maja 2019 roku), która była podstawą dla Prezesa Zarządu do sporządzenia i podpisania zgodnego z prawdą i stanem faktycznym oświadczenia o stanie kontroli zarządczej za 2018 rok,

2) Zarządzeniem nr 28/2019 r. Prezesa Zarządu Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu z 13 sierpnia 2019 r. wprowadzono procedurę kontroli zarządczej oraz zarządzania ryzykiem w WFOŚiGW, na podstawie której zatwierdzono arkusz identyfikacji, oceny oraz określenia metody przeciwdziałania ryzyku na 2019 rok oraz raport z przeglądu ryzyk,

3) wprowadzono Przegląd Zarządzania - protokół nr 1/2019 z Przeglądu Zarządzania (znak sprawy: WFOS-I-KZ/AS/0942/5A/2019 z 6 listopada 2019 r.),

4) Zarządzeniem nr 25/2019 Prezesa Zarządu Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu z dnia 18 lipca 2019 r. wprowadzono nowy Regulamin kontroli wewnętrznej Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu, który zastąpił regulamin kontroli wewnętrznej wprowadzony uchwałą nr 139/2005 Zarządu Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu z dnia 29 grudnia 2005 r.,

5) zgodnie z planem kontroli, znak WFOS-I-KZ-AS/0942/2/2019 zatwierdzonym 18 lipca 2019 r. i ostatecznie zmienionym 18 października 2019 r. przez Prezesa Zarządu – Jolantę Ratajczak zostały przeprowadzone trzy kontrole wewnętrzne planowe. Poza planem dokonano jednej kontroli wewnętrznej doraźnej oraz przeglądu systemu zarządzania bezpieczeństwem informacji. Opis czynności z przeprowadzonych kontroli ujęto w rocznym sprawozdaniu z przeprowadzonych kontroli wewnętrznych za 2019 rok (znak sprawy: WFOS-I-KZ/AS/0942/8/2019 z 14 stycznia 2020 roku),

6) zorganizowano dla pracowników WFOŚiGW w Poznaniu szkolenia wewnętrzne z zakresu:

a) ochrony danych osobowych, w tym bezpieczeństwa teleinformatycznego,

b) stosowania Jednolitego Rzecowego Wykazu Akt, instrukcji kancelaryjnej i archiwalnej obowiązującej w Funduszu.

W 2019 roku w WFOŚiGW nie były przeprowadzane kontrole przez zewnętrzne organy kontrolujące.

Rozdział 2.

GOSPODAROWANIE ŚRODKAMI FINANSOWYMI

WFOŚiGW w Poznaniu gospodarował środkami finansowymi zgodnie z zapisami ustawy Prawo ochrony środowiska z uwzględnieniem wymogów ustawy o rachunkowości i Rzporządzenia Rady Ministrów z 16 listopada 2010 r. w sprawie gospodarki finansowej Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

Fundusz prowadzi księgi rachunkowe w oparciu o przepisy ustawy o rachunkowości.

Roczne sprawozdanie finansowe WFOŚiGW zostało poddane badaniu przez niezależnego biegłego rewidenta wpisanego na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych. Wyboru biegłego rewidenta firmę PFK Consult Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k., ul. Orzycka 6 lok. 1B, 02-695 Warszawa, Oddział: ul. 28 Czerwca 1956 r., nr 406, 61-441 Poznań wybrała Radę Nadzorczą WFOŚiGW w ramach przeprowadzonego postępowania obejmującego wykonanie badania sprawozdań finansowych za lata 2018-2021. W przedstawionej opinii Rewident potwierdził, że zbadane sprawozdanie zostało sporządzone zgodnie z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych oraz rzetelnie i jasno przedstawia sytuację majątkową i finansową WFOŚiGW w Poznaniu.

1. Bilans

Suma bilansowa na koniec 2019 r. wyniosła 860 107 tys. zł i jest wyższa w stosunku do roku poprzedniego o 96 289 tys. zł. Po stronie aktywów znaczący wzrost nastąpił w stanie środków pieniężnych o 98 695 tys. zł, zwiększyły się również należności krótkoterminowe (8 551 tys. zł) przy jednoczesnym spadku należności długoterminowych (-10 834 tys. zł). Po stronie pasywów zanotowano wzrost funduszu statutowego w kwocie 23 978 tys. zł oraz zwiększenie zobowiązań krótkoterminowych o kwotę 72 011 tys. zł.

Udział kapitału (funduszu) własnego w finansowaniu majątku w 2019 r. przekracza 91%. Zysk netto wypracowany z działalności WFOŚiGW w danym roku, przeznaczają się na tworzone fundusze: statutowy i rezerwowy. Fundusz statutowy zmniejsza się o stratę netto, w przypadku braku możliwości jej pokrycia z funduszu rezerwowego. Fundusz rezerwowy przeznaczają się na pokrycie straty netto. Wybrane pozycje bilansu przedstawia poniższa tabela.

wyszczególnienie	na koniec 2019 roku (w zł)	na koniec 2018 roku (w zł)
AKTYWA, z tego:	860.106.689,79	763.817.225,14
Wartości niematerialne i prawne	34.565,96	27.364,42
Rzeczowe aktywa trwałe	7.311.512,84	7.407.509,99
Należności długoterminowe	558.101.489,85	568.935.606,50
Inwestycje długoterminowe	8.515.724,08	8.540.422,40
Należności krótkoterminowe	128.398.829,34	119.847.935,52
Inwestycje krótkoterminowe	157.691.699,72	58.996.262,57
w tym środki pieniężne:	157.691.699,72	58.996.262,57
PASYWA, z tego:	860.106.689,79	763.817.225,14
Fundusz statutowy	755.132.153,18	731.154.415,88
Fundusz rezerwowy	7.500.000	7.500.000
Zysk netto	24.299.018,01	23.977.737,30

2. Rachunek zysków i strat.

W roku 2019 statutowe przychody WFOŚiGW w Poznaniu, uzyskiwane na podstawie ustawy Prawo ochrony środowiska wyniosły 32 645 tys. zł i były niższe od uzyskanych w roku poprzednim o 22 508 tys. zł. Wydatki bezwrotne zrealizowane przez Fundusz w 2019 r., związane z dofinansowaniem ochrony środowiska i gospodarki wodnej wyniosły 25 457 tys. zł. W tej kwocie mieszczą się udzielone dotacje, dopłaty do oprocentowania kredytów, umorzenia udzielonych pożyczek oraz nagrody wypłacane za działalność na rzecz ochrony środowiska. Poziom finansowania bezwrotnego był niższy od zrealizowanego w roku 2018 o 9 035 tys. zł. W okresie sprawozdawczym koszty działalności organów i biura wyniosły 17 330 tys. zł. W 2019 r. Zarząd przykładął dużą uwagę do efektywności wykorzystania posiadanych zasobów, uzasadniania celowości ponoszonych kosztów działalności oraz uzyskiwania najlepszych efektów z ponoszonych nakładów. Do tego celu służą przede wszystkim procedury zamówień publicznych (wprowadzono nowe Regulami zamówień publicznych) i kontroli zarządczej. W 2019 r. WFOŚiGW w Poznaniu osiągnął zysk w kwocie 24 299 tys. zł.

3. Przychody i wpływy pieniężne

W 2019 roku przychody WFOŚiGW zrealizowane zostały na poziomie 65 372 tys. zł, wobec 63 095 tys. zł zakładanych w rocznym planie finansowym, co stanowi 104% wykonania rocznego planu finansowego. Przychody stanowiły: wpłaty z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska i administracyjnych kar pieniężnych (27 220 tys. zł), nadwyżka dochodów gmin i powiatów z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska i administracyjnych kar pieniężnych (5 393 tys. zł), przychody finansowe (31 918 tys. zł) oraz pozostałe przychody (840 tys. zł).

2019 rok	Przychody z tyt. opłaty, kar, nadwyżek	Pomoc techniczna	Przychody finansowe	Przychody pozostałe	Przychody ogółem
Wartość (w zł)	32.644.883,10		31.918.599,15	808.538,74	65.372.020,99
Udział w %	49,94		48,82	1,24	100,00
2018 rok	Przychody z tyt. opłaty, kar, nadwyżek	Pomoc techniczna	Przychody finansowe	Przychody pozostałe	Przychody ogółem
Wartość (w zł)	55.153.375,57	137.246,36	19.908.953,09	1.070.260,00	76.269.835,02

Udział w %	72,32	0,18	26,10	1,40	100,00
-------------------	--------------	-------------	--------------	-------------	---------------

3.1 Opłaty, kary, nadwyżki

W 2019 roku łączna kwota przychodów z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska, z kar pieniężnych oraz nadwyżek dochodów gmin i powiatów wyniosła 32.645 tys. zł, dla porównania w 2018 r. przychody z tego tytułu wyniosły 55 153 tys. zł.

3.1.1. Przychody z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska

Wpływy z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska przekazywane w ramach redystrybucji dokonywanej przez Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego, stanowiły największą pozycję w strukturze przychodów WFOŚiGW. W 2019 roku osiągnęły kwotę 27.171 tys. zł i stanowiły 41,6% ogólnej kwoty przychodów za 2019 rok.

Rodzaje poszczególnych wpłat przedstawia poniższa tabela.

Wpływy z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska	2018 r. (w zł)	2019 r. (w zł)	różnica (w zł)
emisja	22.919.326,97	17.244.66,66	- 5.674.330,31
odpady	8.868.843,90	9.726.134,41	857.290,51
woda	7.693.084,63	96.511,23	-7.596.573,40
ścieki	7.845.301,66	8.369,32	-7.836.932,34
pozostałe opłaty	59.755,01	45.871,62	-13.883,39
wycinka drzew	122.065,90	49.511,71	- 72.554,19
Razem	47.508.378,07	27.171.394,95	- 20.336.983,12

W 2018 roku przychody z tego tytułu wynosiły 47.508 tys zł, co w odniesieniu do roku poprzedniego oznacza spadek o 20.337 tys zł, tj. o 42,8%. Zrealizowane w 2019 roku przelewy opłat na rzecz WFOŚiGW dotyczyły i wynosiły odpowiednio:

- gospodarki ściekowej i ochrony wód - 104.880,55 zł i były niższe w stosunku do 2018 roku o 15.433.505,74 zł, stanowiąc zaledwie 0,7% kwot przelanych z powyższego tytułu na rachunek WFOŚiGW w 2018 roku,

- ochrony powietrza - 17.244.996,66 zł i były niższe w stosunku do 2018 roku o 5.674.330,31 zł, stanowiąc 75,2% kwot przelanych z powyższego tytułu na rachunek WFOŚiGW w 2018 roku,

- gospodarki odpadami - 9.726.134,41 zł i były wyższe w stosunku do 2018 roku o 857.290,51 zł, tj. o 9,7%,

- pozostałych opłat - 45.871,62 zł i były niższe w stosunku do 2018 roku o 13.883,39 zł, stanowiąc 76,8% kwot przelanych z powyższego tytułu na rachunek WFOŚiGW w 2018 roku,

- z tytułu wycinki drzew - 49.511,71 zł i były niższe w stosunku do 2018 roku o 72.554,19 zł, stanowiąc 40,6% kwot przelanych z powyższego tytułu na rachunek WFOŚiGW w 2018 roku.

W 2019 roku największe kwoty opłat zostały przekazane, podobnie jak w 2018 roku, na przełomie kwietnia i maja i stanowiły łącznie ok. 81% środków przekazanych w całym roku.

3.1.2 Przychody z tytułu administracyjnych kar pieniężnych

Przychody z tytułu administracyjnych kar pieniężnych wyniosły 49 tys. zł i przekroczyły planowany poziom o 63%, jednak pozycja ta stanowi niewielką część wpływów WFOŚiGW w Poznaniu. Kary administracyjne pobierane na podstawie Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2019 r., poz. 1396 z późn. zm.) wyniosły 28 tys. zł. W 2019 roku na konto WFOŚiGW w Poznaniu wpłynęły także kary w wysokości 21 tys. zł (w 2018 roku była to kwota 15 tys zł), nałożone na podstawie ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2019 r., poz. 2010 z późn. zm.). Należy przy tym zwrócić uwagę, że miały one marginalny wpływ na wysokość ogólnej kwoty przychodów, bowiem stanowiły jedynie 0,08% w ich strukturze.

3.1.3 Przychody z nadwyżek dochodów gmin i powiatów z tytułu opłat i kar

W 2019 roku WFOŚiGW uzyskał przychody z nadwyżek dochodów gmin z tytułu opłat i kar w wysokości 5,393 tys. zł, stanowiły one 10% w strukturze przychodów i były niższe w stosunku do 2018 roku o kwotę 2.197 tys. zł. Przychody te stanowiły 71,05% kwot uzyskanych od gmin w 2018 roku.

W 2019 roku WFOŚiGW uzyskał przychody z nadwyżek dochodów gmin z ww. tytułu od:

- Gminy Przykona - 2.636.707,26 zł,
- Gminy Powidz - 1.248.908,00 zł,
- Gminy Ślesin - 474.529,47 zł,
- Gminy Kazimierz - 436.531,00 zł,
- Gminy Ceków Kolonia - 373.054,00 zł,
- Gminy Osieczna - 222.863,37 zł.

W 2019 roku WFOŚiGW nie uzyskał wpływów z tytułu nadwyżek dochodów powiatów z tytułu opłat i kar. W złożonych rozliczeniach żaden z 35 powiatów nie wykazał nadwyżek od 2009 roku.

3.2 Przychody finansowe

Przychody finansowe zrealizowane w 2019 roku wyniosły 31.919 tys. zł, tj. o 7% więcej niż planowano i o kwotę 12.010 tys. zł wyższą w stosunku do roku poprzedniego. Tak znaczny wzrost przychodów finansowych w 2019 roku był wynikiem przekazania dywidendy w kwocie 11.396 tys. zł przez dwa podmioty, w których WFOŚiGW posiada udziały lub akcje (Zakład Utylizacji Odpadów Spółka z o.o. w Koninie - 11.395.599,36 zł, tytułem dywidendy za lata 2014-2018, Wytwórnia Sprzętu Komunikacyjnego "PZL-Kalisz" S.A.- 66,90 zł, tytułem dywidendy za 2018 rok). Ponadto uzyskano przychody w kwocie 68,15 zł stanowiące wynagrodzenie dla płatnika składek w wysokości 0,1% od wypłaconych świadczeń z ubezpieczenia chorobowego.

3.2.1 Przychody z oprocentowania udzielonych pożyczek

W 2019 roku przychody z tytułu oprocentowania udzielonych pożyczek i odsetek karnych od nieterminowych spłat pożyczek wyniosły 19.515 tys. zł, co w stosunku do roku poprzedniego, w którym przychody z tego tytułu wyniosły 18.289 tys. zł stanowiło wzrost o 1.226 tys. zł, tj. o 6,71%. Ogólna wartość przychodów uzyskiwanych przez WFOŚiGW z tytułu oprocentowania pożyczek jest uzależniona od wysokości kwot udzielonych pożyczek, od poziomu oprocentowania, od roku w którym pożyczka została udzielona, a także od aktualnego poziomu stopy redyskonta weksli określanego przez Radę Polityki Pieniężnej. Szczegółowe zasady udzielania pomocy, wysokość oprocentowania oraz wysokość umorzenia, ustalane były każdorazowo w Regulaminach naborów.

3.2.2 Przychody z oprocentowania środków na rachunkach bankowych

W 2019 roku przychody z oprocentowania czasowo wolnych środków pieniężnych na rachunkach bankowych wyniosły 1.008 tys. zł, co wobec 1.612 tys. zł uzyskanych w 2018 roku stanowiło spadek o kwotę 604 tys. zł. Przychody z oprocentowania środków finansowych na rachunkach bankowych wyniosły 62,53% kwot uzyskanych z powyższego tytułu w 2018 roku. W 2019 roku całość czasowo wolnych środków przekazywana była na rachunki depozytowe Ministra Finansów, zgodnie z zasadami określonymi w Ustawie z dnia 26 września 2014 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2014 r., poz. 1626) i Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 11 grudnia 2014 r. w sprawie wolnych środków niektórych jednostek sektora finansów publicznych przyjmowanych przez Ministra Finansów w depozyt lub zarządzanie (Dz. U. z 2014 r., poz. 1864). Środki gromadzone na bieżącym rachunku, które nie zostały przekazane w depozyt terminowy i nie zostały wydatkowane w danym dniu do godz. 15:00, były na podstawie stałego zlecenia przekazywane każdego dnia roboczego w depozyt overnight oprocentowany według stopy depozytowej Narodowego Banku Polskiego obowiązującej w dniu utworzenia depozytu overnight.

3.3 Pozostałe

W 2019 roku pozostałe przychody i wpływy wyniosły 840 tys. zł, największy udział w w pozostałych przychodach stanowiła kwota 772 tys. zł dotycząca refundacji poniesionych wydatków związanych

z wdrażaniem przez WFOŚiGW projektu doradczego pn. "Ogólnopolski system wsparcia doradczego dla sektora publicznego, mieszkaniowego oraz przedsiębiorstw w zakresie efektywności energetycznej oraz OZE", kwota 29 tys. zł, to kary umowne związane z nieterminowym lub nienależytym wykonaniem przedmiotu umowy oraz korekty wynagrodzeń. Ponadto uzyskano przychody w kwocie 4 tys. zł z tytułu zwrotu kosztów wynagrodzenia dla opiekunów stażystów, zwrotu doatecji w kwocie 31 tys. zł oraz zwrotu poniesionych wydatków na kontrole zrealizowane w ramach Krajowego Systemu Zielonych Inwestycji - 4 tys. zł.

3.4 Wpływy z tytułu spłat rat kapitałowych od udzielonych pożyczek

Wpływy z tytułu spłat rat kapitałowych od udzielonych przez WFOŚiGW pożyczek nie stanowią dla Funduszu przychodów, są jednak znaczącym zasileniem w środki pieniężne puli wydatków służącej finansowaniu przedsięwzięć proekologicznych. W 2019 roku nie wystąpiły większe problemy ze spłatą pożyczek oraz odsetek od pożyczek. Zarówno spłaty pożyczek, jak i odsetek podlegały bieżącemu monitorowaniu przez pracowników WFOŚiGW. Pożyczkobiorcy, w przeważającej większości, wywiązywali się z obowiązku spłaty pożyczki zgodnie z ustalonym harmonogramem. W ogólnej kwocie 121.540.520,56 zł spłaconych pożyczek, zaledwie 3.295.873,47 zł (2,7%) stanowiła kwota, która została spłacona po terminie. W 2018 roku na kwotę 98.100.543,15 zł spłaconych pożyczek, po terminie spłacono kwotę 1.559.157,94 zł (1,6%). O tym, iż przypadków opóźnień było niewiele oraz, że były one na stosunkowo niską kwotę ogółem, świadczyły również przychody z tytułu odsetek karnych, które wyniosły w 2019 roku 8.425,64 zł (w 2018 roku była to kwota 4.259,00 zł), zatem w świetle wypłaconych kwot pożyczek było to zjawisko marginalne. Powyższe kwoty oznaczają wzrost wpływów z tytułu realizacji spłat pożyczek o 23.439.977,41 zł, tj. o 23,9%. Spłaty rat kapitałowych pożyczek już od kilku lat znacznie przekraczają wysokość wpływów z tytułu opłat i kar:

- w 2019 roku o 88.895.637,46 zł,
- w 2018 roku o 50.536.829,51 zł.

4. Koszty i rochody pieniężne WFOŚiGW

Koszty WFOŚiGW poniesione w 2019 roku wyniosły 41.073 tys. zł, co stanowi 78,5% kosztów poniesionych w roku 2018. Dotacje, w tym dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych i środki przekazane państwowym jednostkom budżetowym stanowiły 36,6% poniesionych kosztów ogółem. Równie znaczącą pozycją w strukturze kosztów było częściowe umorzenie pożyczek na kwotę 10.198 tys. zł (25,07% kosztów ogółem), dla porównania w roku 2018 przeznaczono na ten cel 7.727 tys. zł (15,16% kosztów ogółem). Koszty działalności organów i biura wyniosły 15.467 tys. zł, wzrosły one w stosunku do roku poprzedniego o 7,65%.

Strukturę kosztów przedstawia poniższa tabela.

Koszty	2019 rok (w zł)	Udział w %	2018 rok (w zł)	Udział w %	Relacja 2019/ 2018 w %
Dotacje, w tym dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych i dofinansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej realizowanych przez państwowe jednostki budżetowe	15.032.571,51	36,60	26.217.507,21	50,14	57,34
Częściowe umorzenia pożyczek	10.298.274,67	25,07	7.927.251,09	15,16	129,91
Nagrody za działalność na rzecz ochrony środowiska i gospodarki wodnej	126.600,00	0,31	253.000,00	0,48	50,04
Inne (zwrot gminom utraconych dochodów z tytułu zwolnienia z podatku od nieruchomości gruntów pod wodami powierzchniowymi płynącymi jezior oraz gruntów zajętych pod			94.816,00	0,18	

sztuczne zbiorniki wodne będących własnością Skarbu Państwa)					
Koszty działalności organów i biura WFOŚiGW	15.467.084,66	37,65	14.368.212,71	27,48	107,65
Koszty finansowe	146.289,44	0,36	517.845,05	0,99	28,25
Pozostałe koszty operacyjne	2.182,70	0,01	2.913.465,66	5,57	
Razem	41.073.002,98	100,00	52.292.097,72	100,00	78,55

4.1 Wyплаты dotacji

W 2019 roku wypłaty dotacji (łącznie z przekazaniem środków na rzecz państwowych jednostek budżetowych oraz dopłatami do oprocentowania kredytów bankowych) wyniosły 15.033 tys. zł, co stanowi 77,4% realizacji rocznego planu finansowego (Plan 19.415 tys. zł). Dla porównania w 2018 roku pozycja ta wyniosła 26.218 tys. zł, co oznacza obniżenie poziomu wypłat o 11.185 tys. zł.

Forma pomocy	2019 rok (w zł)	2018 rok (w zł)	Relacja 2019/2018 (w%)
Dotacje	9.407.316,62	20.530.272,48	45,82
Przekazanie środków państwowym jednostkom budżetowym	5.391.065,30	5.296.874,20	101,78
Dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych	234.189,59	390.360,53	59,99
Razem	15.032.571,51	26.217.507,21	57,34

4.2 Częściowe umorzenia pożyczek

Umorzenie pożyczek w 2019 r. zostało zaplanowane na poziomie 10.550 tys. zł, w okresie sprawozdawczym umorzenia pożyczek wyniosły 10.299 tys. zł, co stanowiło 98% wartości planowanej. Dla porównania w 2018 roku częściowe umorzenia wyniosły 7.927 tys. zł, co oznacza wzrost w 2019 roku umorzeń o 2.372 tys. zł.

4.3 Nagrody za działalność na rzecz ochrony środowiska i gospodarki wodnej

Nagrody za działalność na rzecz ochrony środowiska i gospodarki wodnej, niezwiązaną z wykonywaniem obowiązków pracowników administracji rządowej i samorządowej, przyznano uczestnikom następujących konkursów:

- Konkurs pn. "Działania proekologiczne i prokulturowe w ramach strategii rozwoju województwa wielkopolskiego" organizowanego przez Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego, w kwocie 100.000,00 zł,

- Konkurs pn. Młodzieżowy Kongres Klimatyczny 2019, który był finałem wielkopolskiego konkursu pn. "Pokaż klasę - bądź EKologiczny" oraz konkurs na najlepszy plakat promujący MKK 2020, w kwocie 26.600,00 zł.

Łącznie na ww. nagrody w 2019 r. wydatkowano 126.600,00 zł, przy zaplanowanej kwocie 350.000,00 zł, stanowi to zatem 36,2% wykonania rocznego planu finansowego. Dla porównania w 2018 roku WFOŚiGW środki finansowe przeznaczone na ten cel wyniosły 253.000,00 zł.

4.4 Koszty działalności organów i biura

W 2019 roku koszty działalności organów i biura WFOŚiGW wyniosły 15.467 tys. zł. przy planowanych na poziomie 17.330 tys. zł. Dla porównania w 2018 roku ta grupa kosztów wyniosła 14.368 tys. zł. Wzrost kosztów działalności organów i biura o 1.099 tys. zł był spowodowany przede wszystkim zaangażowaniem WFOŚiGW w realizację Programu Czyste Powietrze. Wskaźnik realizacji planu finansowego kosztów działalności organów i biura wyniósł 89,25%, przy czym koszty wynagrodzeń wraz z obowiązkowymi składkami na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy zostały zrealizowane na poziomie 93,96% zakładanych w planie wartości.

4.5 Koszty finansowe

Koszty finansowe w wysokości 146 tys. zł dotyczyły w 83,12% (122 tys. zł) odpisu aktualizującego należności z tytułu spłaty pożyczki i naliczonych odsetek od spółki Energopiec Kogeneracja sp. z o.o. z siedzibą w Środzie Wielkopolskiej i w 16,88% (24 tys. zł) odpisu aktualizującego posiadanego pakietu akcji Banku Ochrony Środowiska S.A., w związku ze spadkiem ich wartości na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. Plan finansowy w tej grupie kosztów został zrealizowany w 73%.

4.6 Pozostałe koszty operacyjne

Pozostałe koszty operacyjne w 2019 roku osiągnęły poziom 2 tys. zł i związane były z poniesieniem przez WFOŚiGW opłat sądowych i skarbowych od udzielonych pełnomocnictw.

5. Struktura składników majątkowych WFOŚiGW i źródła ich pokrycia

Struktura składników majątkowych WFOŚiGW i źródła ich pokrycia wynikają ze sprawozdania finansowego WFOŚiGW w Poznaniu, sporządzonego na dzień 31.12.2019 r.

Poniżej zostały przedstawione wartości składników majątkowych WFOŚiGW na koniec 2019 i 2018 roku, wynikające ze zweryfikowanego bilansu.

	Stan na 31.12.2019 r. (w zł)	Udział %	Stan na 31.12.2018 r. (w zł)	Udział %
Aktywa trwałe:	573.963.292,73	66,73	584.910.903,31	76,58
- wartości niematerialne i prawne	34.565,96	0,00	27.364,42	0,00
- rzeczowe aktywa trwałe	7.311.512,84	0,85	7.407.509,99	0,97
- należności długoterminowe	558.101.489,85	64,89	568.935.606,50	74,49
- inwestycje długoterminowe	8.515.724,08	0,99	8.540.422,40	1,12
Aktywa obrotowe:	286.143.397,06	33,27	178.906.351,83	23,42
- należności krótkoterminowe	128.398.829,34	14,93	119.847.935,52	15,69
- inwestycje krótkoterminowe	157.691.699,72	18,33	58.996.262,57	7,72
- krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	52.868,00	0,01	62.153,74	0,01
Razem aktywa	860.106.689,79	100	763.817.255,14	100

Główną pozycją aktywów były należności długoterminowe, które stanowiły 64,89% aktywów, należności krótkoterminowe 14,93% aktywów, pakiety akcji i udziałów (inwestycje długoterminowe) 0,99% aktywów, a środki trwałe 0,85% aktywów.

W 2019 roku WFOŚiGW posiadał akcje lub udziały w następujących podmiotach:

- w Zakładzie Utylizacji Odpadów Spółka z o.o. w Koninie,
- w Tłoczni Metali "PRESSTA" S.A. w upadłości z siedzibą w Bolechowie,
- w Funduszu Rozwoju i Promocji Województwa Wielkopolskiego S.A. z siedzibą w Poznaniu,
- w Wytwórni Sprzętu Komunikacyjnego "PZL-Kalisz" S.A. z siedzibą w Kaliszu,
- w Banku Ochrony Środowiska S.A. z siedzibą w Warszawie.

Kapitał własny WFOŚiGW to wartość 786.931.171,19 zł. Oznacza to, że aktywa są pokryte kapitałem własnym w 91,49%, a 8,51% majątku WFOŚiGW jest finansowane kapitałem obcym (głównie środkami przekazanymi przez NFOŚiGW na finansowanie Programu Priorytetowego Czyste Powietrze i zobowiązaniami).

Na ogólną wartość kapitałów własnych na koniec 2019 roku składały się:

- fundusz statutowy w kwocie 755.132.153,18 zł,
- fundusz rezerwowy w kwocie 7.500.000,00 zł,
- zysk nierozliczony za 2019 rok w kwocie 24.299.018,01 zł.

Zarząd WFOŚiGW proponuje przeznaczyć wypracowany w 2019 roku dodatni wynik finansowy 24.299.018,01 zł na powiększenie funduszu statutowego.

Rozdział 3. POMOC FINANSOWA ZE ŚRODKÓW WFOŚiGW

Kierunki wydatkowania środków w 2019 roku wyznaczały uchwalone przez Radę Nadzorczą na podstawie ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2019 r., poz. 1396 z późn. zm.):

- Zasady udzielania i umarzania pożyczek oraz tryb i zasady udzielania i rozliczania dotacji ze środków WFOŚiGW w Poznaniu,

- Kryteria wyboru przedsięwzięć finansowanych ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu,

- Lista przedsięwzięć priorytetowych Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu na rok 2019.

1. Wnioski o udzielenie pomocy finansowej

W 2019 roku w ramach ogłoszonych naborów, w tym Programu Priorytetowego Czyste Powietrze oraz Ogólnopolskiego programu środowiskowej regeneracji gleb poprzez ich wapnowanie wpłynęło łącznie 8.047 wniosków o udzielenie pomocy finansowej, w tym: 199 wniosków o udzielenie pożyczki, 677 wniosków o udzielenie dotacji i 9 wniosków o przekazanie środków państwowym jednostkom budżetowym oraz 6.679 wniosków w ramach Programu Priorytetowego Czyste Powietrze, 483 wnioski na dofinansowanie zakupu czystego składnika wapnującego.

W wyniku ocen przeprowadzonych w 2019 roku 557 wniosków zostało odrzuconych, w tym: 52 wnioski o udzielenie pożyczki, 126 wniosków o udzielenie dotacji oraz 379 wniosków w ramach Programu Priorytetowego Czyste Powietrze.

Konieczność odrzucenia wniosków była najczęściej wynikiem:

- niezłożenia korekty wadliwie sporządzonego wniosku,
- nieprzedłożenia wymaganych dokumentów,
- niedotrzymania terminów przedłożenia dokumentów,
- braku efektu ekologicznego możliwego do osiągnięcia w wyniku realizacji przedsięwzięcia,
- złożenia wniosku w niewłaściwym naborze wniosków,
- nieusunięcia błędów formalnych wniosku.

W 571 przypadkach wnioskodawcy złożyli rezygnacje z ubiegania się o pomoc finansową, w tym 33 rezygnacji dotyczyło pożyczek, 28 dotacji, a 510 w ramach Programu Priorytetowego Czyste Powietrze i przekazania środków państwowym jednostkom budżetowym.

Rezygnacje z ubiegania się o dofinansowanie wynikały przede wszystkim z:

- niezapewnienia środków finansowych w budżetach wnioskodawców na realizację przedsięwzięć,
- braku możliwości uzyskania efektu ekologicznego,
- niedostarczenia dokumentów wymaganych do zawarcia umowy,
- przesunięcia realizacji przedsięwzięcia na następne lata.

W 150 przypadkach wnioski w formie dotacji nie zostały dofinansowane z uwagi na brak środków (dotyczy to środków ujętych w rocznym planie finansowym WFOŚiGW na 2019 rok).

Dla porównania w 2018 roku zostało złożonych 3.006 wniosków (5.041 wniosków mniej niż w roku 2019), w tym w 174 przypadkach wnioski dotyczyły rezygnacji z ubiegania się o pomoc finansową (100 rezygnacji dotyczyło pożyczek, 48 dotacji, 26 w ramach Programu Priorytetowego Czyste Powietrze i przekazania środków państwowym jednostkom budżetowym).

2. Realizacja pomocy finansowej ze środków WFOŚiGW

2.1 Pożyczki

WFOŚiGW w 2019 r. zawarł 282 umowy pożyczek na łączną kwotę 100.029 tys. zł. Dla porównania w 2018 roku zawarto 483 umowy pożyczek na łączną kwotę 197.747 tys. zł. Strukturę zawartych w 2019 i 2018 roku umów pożyczek przedstawia poniższa tabela.

Dziedzina	2019 r. Liczba umów (szt.)	2019 r. Kwota pożyczki (zł)	2018 r. Liczba umów (szt.)	2018 r. Kwota pożyczki (zł)
Ochrona wód i gospodarka wodna	25	65.032.650,39	75	146.922.667,36
Ochrona atmosfery	257	34.996.047,10	405	38.005.049,81
- w tym Program Priorytetowy Czyste Powietrze	230	5.686.190,11	0	0
- w tym Program Priorytetowy Poprawa jakości powietrza. Część 2) Zmniejszenie zużycia energii w budownictwie	1	318.585,00	0	0
Ochrona powierzchni ziemi	0		1	12.258.860,00
Pozostałe	0		2	560.700,16
Razem	282	100.028.697,49	483	197.747.277,33

W celu zwiększenia udziału środków finansowych na dofinansowanie przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej realizowanych na terenie województwa wielkopolskiego, WFOŚiGW w 2019 roku realizował umowę udostępnienia środków przez NFOŚiGW z przeznaczeniem na udzielanie pożyczek i wspólnej realizacji programu priorytetowego „Poprawa jakości powietrza. Część 2) Zmniejszenie zużycia energii w budownictwie” zawartą w 2019 roku.

W ramach powyższych środków finansowych WFOŚiGW zawarł w 2019 roku 1 umowę pożyczki na kwotę 318.585 zł.

Jednocześnie ogłoszono nabór wniosków w ramach „Ogólnopolskiego programu gospodarki wodno-ściekowej poza granicami aglomeracji ujętych w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych. W ramach naboru złożono 60 wniosków. Pozytywną ocenę otrzymało 56 wniosków, z czego 41 w ramach przedsięwzięć związanych z porządkowaniem gospodarki ściekowej. Umowy dla ww. wniosków będą zawierane w 2020 r.

Wypłaty pożyczek ze środków WFOŚiGW w 2019 roku wyniosły 125.056 tys. zł, w 2018 roku 185.522 tys. zł. Strukturę wypłaconych pożyczek przedstawia poniższa tabela.

Dziedzina	2019 r. Kwota wypłacona (zł)	2018 r. Kwota wypłacona (zł)
Ochrona wód i gospodarka wodna	96.033.036,23	123.985.515,11
Ochrona wód	95.746.040,51	121.578.486,63
- jednostki samorządu terytorialnego i ich związki	39.986.950,77	75.039.239,44
- jednostki spoza sektora finansów publicznych	55.759.089,74	46.539.247,19
Gospodarka zasobami wodnymi	286.995,72	1.617.028,48
- jednostki spoza sektora finansów publicznych	286.995,72	1.617.028,48
Gospodarka wodna	0	790.000,00
- jednostki samorządu terytorialnego i ich związki	0	790.000,00
Ochrona atmosfery	18.480.499,39	58.023.510,81
Ochrona powietrza	4.166.987,55	26.238.509,51
- jednostki samorządu terytorialnego i ich związki	557.678,90	4.887.988,85

- jednostki spoza sektora finansów publicznych	3.609.380,65	21.350.520,66
Efektywność energetyczna	11.866.235,15	24.022.901,55
- jednostki samorządu terytorialnego i ich związki	7.053.598,17	8.384.105,88
- jednostki spoza sektora finansów publicznych	4.812.636,98	16.638.795,67
Odnawialne źródła energii	2.447.276,69	7.762.099,75
- pozostałe jednostki sektora finansów publicznych	545.343,50	0
- jednostki spoza sektora finansów publicznych	1.901.933,19	7.762.099,75
Ochrona powierzchni ziemi i gospodarka odpadami	10.491.639,71	2.606.375,64
Gospodarka odpadami	0	1.885.015,78
- jednostki spoza sektora finansów publicznych	0	1.885.015,78
Ochrona ziemi	10.491.639,71	721.359,86
- jednostki spoza sektora finansów publicznych	10.491.639,71	721.359,86
Pozostałe	0	906.698,40
Ochrona przyrody	50.611,00	700.352,16
- jednostki samorządu terytorialnego i ich związki	0	560.700,16
- jednostki spoza sektora finansów publicznych	50.611,00	139.652,00
Pozostałe	0	206.346,24
- jednostki samorządu terytorialnego i ich związki	0	206.346,24
Razem	125.055.786,33	185.522.099,96

Ponadto WFOŚiGW w 2019 roku przekazał ze środków udostępnionych przez NFOŚiGW:

- w ramach Programu Priorytetowego Czyste Powietrze kwotę pożyczek 2.316.810,10 zł,
- w ramach Programu Priorytetowego Poprawa jakości powietrza. Część 2) Zmniejszenie zużycia energii w budownictwie kwotę pożyczek 250.242,21 zł.

W 2019 roku łączna kwota częściowych umorzeń pożyczek wyniosła 10.298.274,67 zł, wobec 7.927.251,09 zł w 2018 roku, co przedstawia poniższa tabela.

Dziedzina	2019 r. Liczba umorzeń (szt.)	2019 r. Kwota umorzeń (zł)	2018 r. Liczba umorzeń (szt.)	2018 r. Kwota umorzeń (zł)
Ochrona wód i gospodarka wodna	50	6.121.601,96	50	5.156.286,79
- jednostki samorządu terytorialnego i ich związki	25	4.319.046,82	33	3.804.153,59
- jednostki spoza sektora finansów publicznych	25	1.802.555,14	17	1.352.133,20
Ochrona atmosfery	27	2.120.528,91	18	1.379.820,60
- jednostki samorządu terytorialnego i ich związki	12	976.868,00	12	641.108,00
- pozostałe jednostki sektora finansów publicznych	1	447.479,60	1	58.612,00
- jednostki spoza sektora finansów publicznych	14	696.181,31	5	680.100,10
Ochrona powierzchni ziemi	10	1.242.618,20	5	1.391.143,70

i gospodarka odpadami				
- jednostki samorządu terytorialnego i ich związki	7	824.550,26	5	1.391.143,70
- jednostki spoza sektora finansów publicznych	3	418.067,94	0	0
Pozostałe	5	813.525,60	0	0
- jednostki samorządu terytorialnego i ich związki	5	813.535,60	0	0
Razem	92	10.298.274,67	73	7.927.251,09

2.2 Dotacje

WFOŚiGW zawarł w 2019 roku 3.271 umów dotacji na kwotę ogółem 63.905.238,12 zł. W 2018 roku na udzielenie pomocy w formie dotacji zawartych zostało 321 umów na kwotę 26.174.002,52 zł. Strukturę zawartych umów przedstawiono w poniższej tabeli.

Dziedzina	2019 r. Liczba umów (szt.)	2019 r. Kwota dotacji (zł)	2018 r. Liczba umów (szt.)	2018 r. Kwota dotacji (zł)
Ochrona atmosfery	0	0	21	8.969.971,22
Ochrona powietrza	0	0	14	7.385.472,22
Odnawialne źródła energii	0	0	4	788.126,00
Efektywność energetyczna	0	0	3	796.373,00
Ochrona atmosfery (w ramach Programu Priorytetowego Czyste Powietrze)	2882	51.830.995,37	0	0
Edukacja ekologiczna	110	2.776.146,79	124	5.092.507,09
Zapobieganie i likwidacja skutków klęsk żywiołowych i poważnych awarii w skali regionalnej	132	6.614.771,67	33	4.739.793,76
- w tym Program Priorytetowy Ogólnopolski program finansowania służb ratowniczych	32	5.216.250,00	0	0
Usuwanie azbestu i wyrobów zawierających azbest	3	762.800,00	28	3.457.939,46
Ochrona przyrody	41	1.271.690,08	74	2.624.549,48
Inne	103	648.834,21	36	1.229.529,51
- w tym Ogólnopolski program środowiskowej regeneracji gleb poprzez ich wapnowanie	99	424.796,55	0	0
Monitoring środowiska	0	0	4	56.712,00
Badania i rozwój	0	0	1	3.000,00
Razem	3.271	63.905.238,12	321	26.174.002,52

W celu zwiększenia środków na dofinansowanie przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej realizowanych na terenie województwa wielkopolskiego, WFOŚiGW w 2019 roku realizował następujące umowy zawarte z NFOŚiGW:

- umowę udostępnienia środków przez NFOŚiGW z przeznaczeniem na udzielanie dotacji i wspólnej realizacji programu priorytetowego „Ogólnopolski program finansowania służb ratowniczych” zawartą w 2019 roku – kwota udostępniona przez NFOŚiGW na 2019 rok wyniosła 4.825.000,00 zł i dotyczyła 32 przedsięwzięć,

- umowę udostępnienia środków przez NFOŚiGW z przeznaczeniem na wspólną realizację programu priorytetowego „Ogólnopolski program regeneracji środowiskowej gleb poprzez ich wapnowanie” w latach 2019-2020 – środki udostępnione przez NFOŚiGW w kwocie 8.500.000,00zł, w ramach realizacji programu w 2019 r. podpisano 99 umów i wypłacono ogólnie kwotę 424.796,55zł. Pozostała część środków

z uwagi na wykorzystanie krajowego limitu pomocy publicznej de minimis w rolnictwie w roku 2019 została przesunięta do realizacji w 2020 roku,

- umowę udostępnienia środków przez NFOŚiGW z przeznaczeniem na udzielanie dotacji i wspólnej realizacji programu priorytetowego „Ogólnopolski program finansowania usuwania wyrobów zawierających azbest” zawartą w 2019 roku – w ramach umowy WFOŚiGW zawarł w 2019 roku 3 umowy dotacji.

Wypłaty dotacji ze środków WFOŚiGW w 2019 roku wyniosły 9.407.316,62 zł, natomiast w 2018 roku była to kwota 20.530.272,48 zł. Strukturę wypłaconych dotacji przedstawia poniższa tabela.

Dziedzina	2019 r. Kwota wypłacona (zł)	2018 r. Kwota wypłacona (zł)
Ochrona atmosfery	2.690.232,93	4.956.780,61
Ochrona powietrza	2.690.232,93	2.799.391,61
- jednostki samorządu terytorialnego i ich związki	0	1.879.994,54
- pozostałe jednostki sektora finansów publicznych	0	156.738,07
- jednostki spoza sektora finansów publicznych	2.690.232,93	762.659,00
- w tym Program Priorytetowy Czyste Powietrze	2.300.000,00	0
- w tym Program Priorytetowy Poprawa jakości powietrza. Część 2) Zmniejszenie zużycia energii w budownictwie	390.232,93	0
Efektywność energetyczna	0	1.369.263,00
- jednostki samorządu terytorialnego i ich związki	0	1.125.883,00
- pozostałe jednostki sektora finansów publicznych	0	243.380,00
Odnawialne źródła energii	0	788.126,00
- jednostki samorządu terytorialnego	0	788,126,00
Edukacja ekologiczna	3.198.838,37	4.853.998,44
- jednostki samorządu terytorialnego i ich związki	1.841.386,12	3.146.365,57
- pozostałe jednostki sektora finansów publicznych	570.665,00	358.754,24
- jednostki spoza sektora finansów publicznych	786.787,25	1.348.878,63
Zapobieganie i likwidacja skutków klęsk żywiołowych i poważnych awarii w skali regionalnej	1.891.522,60	3.580.740,29
- jednostki samorządu terytorialnego i ich związki	456.453,18	284.020,29
- pozostałe jednostki sektora finansów publicznych	252.736,70	1.913.000,00
- jednostki spoza sektora finansów publicznych	1.182.332,72	1.383.720,00
- w tym Program Priorytetowy Ogólnopolski program finansowania służb ratowniczych	514.234,63	0
Usuwanie azbestu i wyrobów zawierających azbest	203.581,08	3.230.174,77
- jednostki samorządu terytorialnego i ich związki	203.581,08	3.230.174,77
Ochrona przyrody	1.065.178,80	2.860.419,99
- jednostki samorządu terytorialnego i ich związki	595.619,32	1.542.304,23
- pozostałe jednostki sektora finansów publicznych	150.157,86	217.908,94
- jednostki spoza sektora finansów publicznych	319.401,62	1.100.206,82
Badania i rozwój	0	2.029,57
- jednostki samorządu terytorialnego i ich związki	0	2.029,57
Monitoring środowiska	0	53.542,62
- jednostki samorządu terytorialnego i ich związki	0	35.092,62
- pozostałe jednostki sektora finansów publicznych	0	18.450,00
Inne	357.962,84	992.586,19

- jednostki samorządu terytorialnego i ich związki	307.655,00	799.501,70
- pozostałe jednostki sektora finansów publicznych	7.828,18	36.222,49
- jednostki spoza sektora finansów publicznych	42.479,66	156.862,00
- w tym Ogólnopolski program regeneracji środowiskowej gleb poprzez ich wapnowanie	42.479,66	0
Razem	9.407.316,62	20.530.272,48

Ponadto WFOŚiGW w 2019 roku przekazał ze środków udostępnionych przez NFOŚiGW:

- w ramach Programu Priorytetowego Czyste Powietrze kwotą dotacji 15.210.524,20 zł,
- w ramach Programu Priorytetowego Poprawa jakości powietrza. Część 2) Zmniejszenie zużycia energii w budownictwie kwotą dotacji 2.106.458,88 zł,
- w ramach Programu Priorytetowego Ogólnopolski program finansowania służb ratowniczych kwotą dotacji 4.701.786,37 zł,
- w ramach Ogólnopolskiego programu regeneracji środowiskowej gleb poprzez ich wapnowanie kwotą dotacji 382.316,89 zł.

2.3 Przekazywanie środków państwowym jednostkom budżetowym

WFOŚiGW zawarł w 2019 roku 9 umów przekazania środków dla państwowych jednostek budżetowych na kwotę 5.051 tys. zł. W 2018 roku WFOŚiGW zawarł 9 umów przekazania środków dla państwowych jednostek budżetowych na kwotę 5.308 tys. zł.

Strukturę zawartych umów przekazania środków państwowym jednostkom budżetowym przedstawia poniższa tabela.

Dziedzina	2019 r. Liczba umów (szt.)	2019 r. Kwota umów przekazania środków (zł)	2018 r. Liczba umów (szt.)	2018 r. Kwota umów przekazania środków (zł)
Ochrona atmosfery	2	357.717,50	3	977.810,00
Ochrona powietrza	1	297.717,50	2	827.810,00
Efektywność energetyczna	1	60.000,00	1	150.000,00
Pozostałe	7	4.693.400,00	6	4.330.000,00
Zapobieganie i likwidacja skutków klęsk żywiołowych i poważnych awarii w skali regionalnej	1	3.200.000,00	3	2.150.000,00
Monitoring środowiska	2	337.000,00	1	1.500.000,00
Inne	4	1.156.400,00	2	680.000,00
Razem	9	5.051.117,50	9	5.307.810,00

W 2019 roku, ze środków WFOŚiGW, przekazano państwowym jednostkom budżetowym kwotę 5.391.065,30 zł, natomiast w 2018 roku kwota przekazana tym jednostkom wynosiła 5.296.874,20 zł. Strukturę przekazanych środków dla państwowych jednostek budżetowych przedstawia poniższa tabela.

Dziedzina	2019 rok Kwota wypłacona (zł)	2018 rok Kwota wypłacona (zł)
Ochrona atmosfery	344.767,50	968.823,00
Ochrona powietrza	297.717,50	818.823,00
Efektywność energetyczna	47.050,00	150.000,00
Pozostałe	5.046.297,80	4.328.051,20
Zapobieganie i likwidacja skutków klęsk żywiołowych i poważnych awarii w skali regionalnej	3.648.883,00	2.149.690,00

Monitoring środowiska	311.125,95	1.500.000,00
Inne	1.086.288,85	678.361,20
Razem	5.391.065,30	5.296.874,20

2.4 Dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych

Zrealizowane w 2019 roku dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych dotyczyły umów zawartych: 13.02.2012 r. oraz 30.06.2015 r. z Bankiem Ochrony Środowiska S.A. w Warszawie w sprawie dopłat ze środków WFOŚiGW do oprocentowania kredytów udzielanych przez BOŚ S.A. na inwestycje w zakresie ochrony środowiska i gospodarki wodnej na terenie województwa wielkopolskiego. W 2019 roku dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych wyniosły 234.189,59 zł. W 2018 roku dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych wyniosły 390.360,53 zł.

3. Kontrole przedsięwzięć dofinansowanych ze środków WFOŚiGW

W 2019 roku przeprowadzono 36 kontroli przedsięwzięć dofinansowanych ze środków WFOŚiGW, wynikających z planu kontroli na 2019 rok. Kontrole nie wykazały nieprawidłowości w realizacji przedsięwzięć. Ponadto przeprowadzono 2 kontrole doraźne, które również nie wykazały nieprawidłowości w realizacji przedsięwzięć. W 2019 roku wykonano 75 ocen wniosków przed podpisaniem umów o dofinansowanie pod kątem prawidłowości trybu wyboru wykonawców przedsięwzięć lub ich elementów. W 8 przypadkach stwierdzono uchybienia wymagające skorygowania dokumentów. Ponowna weryfikacja nie stwierdziła nieprawidłowości.

4. Efekty rzeczowe i ekologiczne przedsięwzięć finansowanych ze środków WFOŚiGW

Ustawowym celem realizowanej przez wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej pomocy finansowej jest wspieranie działań mających na celu poprawę stanu środowiska i jego ochrony. Miarą skuteczności dofinansowywanych przedsięwzięć są ich efekty rzeczowe i ekologiczne. Poniższe zestawienia obrazują główne efekty rzeczowe i ekologiczne wynikające z umów podpisanych w 2019 roku. W przypadku umów, dla których efekt ekologiczny był równy rzeczowemu przedstawiono efekt rzeczowy. Prezentowane efekty ekologiczne i rzeczowe odnoszą się do całego przedsięwzięcia, a nie jedynie do jego części finansowanej przez WFOŚiGW (chyba że zaznaczono inaczej).

4.1 Ochrona wód i gospodarka wodna

Wskaźnik	Wartość
Zwiększenie przepustowości oczyszczalni ścieków komunalnych (m ³ /d)	4.351
Długość wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej (km)	78,02
Liczba przyłączy kanalizacyjnych (szt.)	1.346

Miernik osiągnięcia celu w zakresie ochrony wód i gospodarki wodnej w ramach podpisanych w 2019 roku umów, określany jako liczba dodatkowych osób korzystających z ulepszonych oczyszczania ścieków, założony w Planie działalności WFOŚiGW w Poznaniu na 2019 rok na poziomie 10.000 RLM został osiągnięty w wysokości 8.244 RLM, tj. w 82,44%. Na nieosiągnięcie miernika w zaplanowanej wielkości wpłynęły przede wszystkim rezygnacje klientów, którzy wzięli udział w zorganizowanym przez WFOŚiGW naborze w ramach programu Priorytetowego "Ogólnopolski program gospodarki wodno-ściekowej poza granicami aglomeracji ujętych w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych". Umowy na realizację tego Programu będą zawierane w 2020 r.

Wskaźnik	Wartość
Liczba dodatkowych osób korzystających z ulepszonych oczyszczania ścieków (RLM)	8.244

4.2 Ochrona powietrza

Wskaźnik	Wartość
Zmniejszenie emisji SO ₂ (Mg/rok)	11,81
Zmniejszenie emisji NO _x (Mg/rok)	1,56
Zmniejszenie emisji CO (Mg/rok)	33,50
Zmniejszenie emisji CO ₂ (Mg/rok)	6.488,17

Zmniejszenie emisji pyłów (Mg/rok)	35,55
Zmniejszenie zapotrzebowania na energię cieplną (GJ/rok)	3.243,85

Miernik osiągnięcia celu w zakresie ochrony powietrza w ramach podpisanych w 2019 roku umów, określany jako ograniczenie lub uniknięcie emisji CO₂, założony w Planie działalności WFOŚiGW w Poznaniu na 2019 rok na poziomie 6.000 Mg/rok został osiągnięty w wysokości:

Wskaźnik	Wartość
Zmniejszenie lub uniknięcie CO ₂ (Mg/rok)	6.488,17

Dla Programu Priorytetowego Czyste Powietrze realizowanego do 2029 r. nie zaplanowano mierników w podziale na poszczególne lata realizacji. Osiągnięte wyniki przedstawiające stopień realizacji Programu w 2019 r. są następujące:

1. dla umów zakończonych w 2019 r., tj. umów, dla których potwierdzono osiągnięty efekt rzeczowy:

Wskaźnik	Wartość osiągnięta
Liczba budynków o poprawionej efektywności energetycznej (szt.)	252
Liczba wymienionych nieefektywnych źródeł ciepła (kotłów starej generacji) na niskoemisyjne w budynkach istniejących (szt.)	638
Liczba zamontowanych niskoemisyjnych źródeł ciepła w budynkach nowo budowanych (szt.)	441
Dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej zainstalowanych ogniw fotowoltaicznych (MWe)	134,19
Ograniczenie zużycia energii końcowej (MWh/rok)	12.778,2
Ograniczenie emisji SO ₂ (Mg/rok)	63,09
Ograniczenie emisji pyłów o średnicy mniejszej niż 10 mikro metrów (PM10) (Mg/rok)	15,86
Ograniczenie emisji pyłów o średnicy mniejszej niż 2,5 mikrometra (PM2,5) (Mg/rok)	14,15
Ograniczenie emisji benzo(a)pirenu (Mg/rok)	0,02
Ograniczenie emisji CO ₂ (Mg/rok)	5.659,71

2. dla umów w trakcie realizacji w 2019 roku:

Wskaźnik	Wartość planowana
Liczba budynków o poprawionej efektywności energetycznej (szt.)	927
Liczba wymienionych nieefektywnych źródeł ciepła (kotłów starej generacji) na niskoemisyjne w budynkach istniejących (szt.)	1.159
Liczba zamontowanych niskoemisyjnych źródeł ciepła w budynkach nowo budowanych (szt.)	494
Dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej zainstalowanych ogniw fotowoltaicznych (MWe)	0,31
Ograniczenie zużycia energii końcowej (MWh/rok)	2.3454,6
Ograniczenie emisji SO ₂ (Mg/rok)	683,86
Ograniczenie emisji pyłów o średnicy mniejszej niż 10 mikrometrów (PM10) (Mg/rok)	28,83
Ograniczenie emisji pyłów o średnicy mniejszej niż 2,5 mikrometra (PM2,5) (Mg/rok)	25,73
Ograniczenie emisji benzo(a)pirenu (Mg/rok)	0,037
Ograniczenie emisji CO ₂ (Mg/rok)	10.114,62

4.3 Usuwanie azbestu i wyrobów zawierających azbest

Wskaźnik	Wartość osiągnięta w 2019 r.	Wartość zaplanowana na lata 2019-2020
Masa unieszkodliwionych odpadów niebezpiecznych (Mg/rok)	3.989,07	10.615
- w tym masa unieszkodliwionych odpadów zawierających azbest (Mg/rok)	3.989,07	10.615

4.4 Ochrona przyrody, edukacja ekologiczna oraz pozostałe przedsięwzięcia

Mierniki osiągnięcia celu w zakresie ochrony przyrody i edukacji ekologicznej w ramach podpisanych w 2019 roku umów, określane jako:

- powierzchnia obszarów, na których przywrócono lub zapewniono ochronę właściwego stanu ekosystemów, założony w Planie działalności WFOŚiGW w Poznaniu na 2019 rok na poziomie 200 (ha),
- liczba osób biorących udział w działaniach edukacyjnych, założony w Planie działalności WFOŚiGW w Poznaniu na 2019 r. na poziomie 50.000 (osoba),
- liczba osób objętych ochroną przeciwpożarową założony w Planie działalności WFOŚiGW w Poznaniu na 2019 r. na poziomie 200.000 (osoby),
- inne nieuwzględnione w Planie działalności WFOŚiGW w Poznaniu na 2019 rok zostały osiągnięte w wysokości:

Wskaźnik	Wartość
Powierzchnia obszarów, na których przywrócono lub zapewniono ochronę właściwego stanu ekosystemów (ha)	157,44
Liczba gatunków z czerwonej księgi gatunków zagrożonych, chronionych w wyniku realizacji przedsięwzięć (szt.)	2
Zwiększenie populacji pszczoły miodnej (szt.)	644
Liczba zakupionych wozów pożarniczych wyposażonych w sprzęt do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków katastrof (szt.)	41
Liczba osób biorących udział w działaniach edukacyjnych (osoby)	606.223
Liczba osób objętych ochroną przeciwpożarową (osoby)	262.000 *

* przyjęto uśredniony wskaźnik 2.000 osób na przedsięwzięcie

Rozdział 4.

REALIZACJA PROGRAMÓW OPERACYJNYCH PRZEZ WFOŚiGW

W 2019 roku WFOŚiGW był zaangażowany w realizację następujących programów operacyjnych na lata 2007-2013:

- Programu Operacyjnego „Infrastruktura i środowisko” – jako Instytucja Wdrażająca dla osi priorytetowych: I – Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi (projekty o wartości poniżej 25 mln euro),
- Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013 – jako Instytucja Pośrednicząca dla Priorytetu III „Środowisko przyrodnicze”.

1. Program Operacyjny „Infrastruktura i Środowisko” na lata 2007-2013

W 2019 roku WFOŚiGW, wraz z pozostałymi funduszami ochrony środowiska i gospodarki wodnej w kraju, na podstawie Porozumienia w sprawie realizacji Programu Operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko” dla osi priorytetowych: I – Gospodarka wodno-ściekowa i II – Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi (projekty o wartości poniżej 25 mln euro), zawartego 25 czerwca 2007 r., z Ministerstwem Środowiska (wraz z późniejszymi aneksami), a także Porozumienia w sprawie przekazania i przyjęcia do realizacji zadań w ramach osi priorytetowych: I – Gospodarka wodno-ściekowa i II – Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi Programu Operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko” zawartego 14 listopada 2007 r. z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (wraz

z późniejszymi aneksami), realizował zadania związane z zamykaniem Programu Operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko”. W ramach obowiązków kontrolnych w roku 2019 WFOŚiGW przeprowadził 2 planowe kontrole trwałości.

Kontrole nie wykazały nieprawidłowości.

2. Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2007-2013

Na podstawie Porozumienia w sprawie realizacji Priorytetu III „Środowisko przyrodnicze” Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013, zawartego 1 października 2007 r. z Zarządem Województwa Wielkopolskiego (wraz z późniejszymi aneksami), WFOŚiGW realizował w 2019 roku zadania Instytucji Pośredniczącej dla Priorytetu III „Środowisko Przyrodnicze” związane z zamykaniem Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013. W ramach obowiązków kontrolnych w 2019 roku WFOŚiGW przeprowadził 6 planowych kontroli trwałości na miejscu u Beneficjenta.

Kontrole nie wykazały nieprawidłowości.

Rozdział 5.

WSPÓLPRACA Z NFOŚiGW I INNYMI JEDNOSTKAMI

1. Porozumienia z gminami w sprawie wspólnej realizacji Programu Priorytetowego Czyste Powietrze

Począwszy od lipca do grudnia 2019 r. WFOŚiGW podpisał 89 porozumień w sprawie wspólnej realizacji Programu Priorytetowego Czyste Powietrze pomiędzy Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu z gminami z terenu Wielkopolski. Włączenie gmin w proces obsługi Programu ma na celu usprawnienie jego realizacji oraz dotarcie do jak największej liczby potencjalnych wnioskodawców.

2. Współpraca z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

WFOŚiGW w Poznaniu współpracuje z NFOŚiGW w realizacji następujących programów o zasięgu ogólnopolskim, których wyniki w 2019 r. opisano omawiając stan realizacji pomocy finansowej dla przedsięwzięć w ramach umów lub porozumień z NFOŚiGW przedstawiono w Rozdziale 3 powyżej:

- Program Priorytetowy Czyste Powietrze,
- Program "Poprawa jakości powietrza. Część 2) Zmniejszenie zużycia energii w budownictwie",
- Program "Ogólnopolski program finansowania służb ratowniczych",
- Program "Ogólnopolski program regeneracji środowiskowej gleb poprzez ich wapnowanie",
- Program "Ogólnopolski Program finansowania usuwania wyrobów zawierających azbest",

- Porozumienie w sprawie powierzenia niektórych czynności w Krajowym Systemie Zielonych Inwestycji (przeprowadzono 16 planowych kontroli trwałości i 1 planową kontrolę w trakcie realizacji projektu; nieprawidłowości nie stwierdzono).

3. Ogólnopolski system wsparcia doradczego dla sektora publicznego, mieszkaniowego oraz przedsiębiorstw w zakresie efektywności energetycznej oraz OZE

WFOŚiGW od 2015 r. realizuje Projekt doradczy pn. „Ogólnopolski system wsparcia doradczego dla sektora publicznego, mieszkaniowego oraz przedsiębiorstw w zakresie efektywności energetycznej oraz OZE” (Projekt Doradztwa Energetycznego – PDE). Podstawę realizacji Projektu Doradztwa Energetycznego stanowi Umowa o partnerstwie na rzecz realizacji Projektu podpisana 28 kwietnia 2016 r. Umowa została zawarta pomiędzy NFOŚiGW (Beneficjent) a wojewódzkimi funduszami ochrony środowiska i gospodarki wodnej i Urzędem Marszałkowskim w Lublinie (Partnerami). Projekt ma charakter nieinwestycyjny i jest nowatorski ze względu na swój ogólnokrajowy zasięg. Realizowany jest w formie projektu partnerskiego, w którym NFOŚiGW pełni rolę Partnera Wiodącego. Projekt współfinansowany jest przez Unię Europejską ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020, I Oś priorytetowa „Zmniejszenie emisyjności gospodarki”.

Działania prowadzone w projekcie doprowadzić mają do realizacji trzech podstawowych celów, jakimi są:

- wsparcie w przygotowaniu i wdrażaniu inwestycji w zakresie efektywności energetycznej i OZE,
- zwiększenie świadomości w zakresie rozwoju gospodarki niskoemisyjnej,
- wsparcie gmin w przygotowaniu i wdrażaniu Planów Gospodarki Niskoemisyjnej.

W 2019 r. Zespół Doradców Energetycznych (ZDE) WFOŚiGW prowadził stałe działania doradcze w zakresie efektywności energetycznej (EE) oraz odnawialnych źródeł energii (OZE), a także finansowania przedsięwzięć ze środków krajowych i UE dla samorządów, przedsiębiorców oraz osób fizycznych.

Zestawienie działań doradczych zrealizowanych przez ZDE w 2019 r. - rodzaj/forma doradztwa	Ilość (szt.)
Przeprowadzone konsultacje indywidualne i e-mailowe	1.590
Konsultacje i porady telefoniczne	916
Zorganizowane konferencje	2
Wsparcie inwestycyjne	61

W drugiej połowie 2019 roku, doradcy energetyczni kontynuowali przeprowadzanie spotkań informacyjnych dla mieszkańców gmin województwa wielkopolskiego, przedsiębiorców i innych odbiorców podczas których poruszane były tematy jakości powietrza, efektywności energetycznej oraz możliwości finansowania przedsięwzięć. Największe zainteresowanie wykazywano źródłami finansowania przedsięwzięć w jednorodzinnych budynkach mieszkalnych należących do osób fizycznych wobec czego prezentowane przez doradców tematy dotyczyły: trwającego od września 2018 roku m.in. Programu Priorytetowego Czyste Powietrze, jak również uruchomionego w drugiej połowie roku 2019 Programu Mój Prąd. W spotkaniach udział wzięło w sumie 2.097 osób. Od lipca 2019 r. do wspólnej realizacji Programu Priorytetowego Czyste Powietrze zaczęły włączać się również gminy. W związku z udziałem gmin w Programie, doradcy energetyczni przeprowadzili kilka spotkań szkoleniowych dla pracowników gmin podczas których przygotowywali urzędników do pomocy mieszkańcom w składaniu wniosków w Programie. W sumie doradcy energetyczni przeszkolili pracowników około 90 gmin. W ramach działań informacyjno-promocyjnych ZDE doradcy zorganizowali w 2019 roku 2 konferencje tematyczne: konferencję wraz ze spotkaniem szkoleniowo – informacyjnym EFEKTYWNOŚĆ ENERGETYCZNA A JAKOŚĆ POWIETRZA oraz „GMINNY ENERGETYK – skuteczne zarządzanie energią w gminie”. Ponadto Zespół kontynuował rozpoczęte pod koniec roku 2018 szkolenia dla kandydatów na energetyków gminnych. Szkolenia przeprowadzane były w pięciu miastach subregionów Wielkopolski: Poznaniu, Lesznie, Kaliszu, Koninie i Pile. Szkolenia zakończyły się pod koniec marca 2019 r. i w ich wyniku przeszkolonych zostało 140 energetyków gminnych. W maju zorganizowana została konferencja podsumowująca szkolenia, podczas której wręczone zostały zaświadczenia ukończenia szkolenia.

Doradcy wzięli udział także w szeregu innych wydarzeń o charakterze informacyjnym, szkoleniowym i promocyjnym, wśród których najistotniejsze były:

- kolejne spotkanie z przedsiębiorcami gminy Łądek,
- IV Majówkowy Piknik Rodzinny w Łądku,
- Piknik „Niedziela z powiatem” organizowany we Wrześni,
- wsparcie merytoryczne projektu "Postaw na słońce" - prelekcja dot. wykorzystania energii słonecznej dla uczniów 8 klasy podstawowej i 3 klasy gminazjum w gm. Ostrowite,
- udział w spotkaniu ekspertów projektu C-Track 50 – Umieszczenie regionów na drodze do neutralności węglowej do 2050 w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Wielkopolskiego.

Istotne działania informacyjno-promocyjne Projektu Doradztwa Energetycznego miały miejsce dzięki udziałowi doradców podczas targów Greenpower w Poznaniu. W ramach Projektu zostało zorganizowane stoisko informacyjno-promocyjne na którym każdego dnia targów doradcy energetyczni udzielali informacji uczestnikom targów. W maju 2019 r. w siedzibie WFOŚiGW zorganizowany został Dzień Otwarty Funduszy Europejskich, podczas którego zainteresowane osoby mogły odwiedzić punkt konsultacyjny Projektu Doradztwa Energetycznego i skorzystać z porad doradców energetycznych dotyczących gospodarki niskoemisyjnej, efektywności energetycznej i odnawialnych źródeł energii. Była to również

okazja do zapoznania się z samym Projektem Doradztwa, który jest realizowany na terenie całego kraju właśnie dzięki Funduszom Europejskim.

Doradcy energetyczni WFOŚiGW brali także aktywny udział w czwartej edycji Poznańskiego Dnia Energii, który zorganizowany został przez Miasto Poznań we wrześniu. Na stoisku WFOŚiGW przekazywano zainteresowanym informacje nt. sposobów oszczędzania energii, budownictwa energooszczędnego, odnawialnych źródeł energii oraz możliwości finansowania planowanych inwestycji. Zorganizowano także konkursy dotyczące wiedzy z zakresu ochrony środowiska i energetyki, a osobom które oddały zużyte baterie lub żarówki wręczane były sadzonki dębu.

W ramach działań edukacyjnych i promocyjnych Projektu Doradztwa Energetycznego, doradcy wzięli udział w czterech odcinkach programu telewizyjnego „Wielkopolskie ekodebaty”, przybliżając temat odnawialnych źródeł energii, sposobów oszczędzania energii w gospodarstwach domowych, problemu zanieczyszczeń powietrza oraz źródeł finansowania przedsięwzięć. Ponadto wzięli udział w audycjach radiowych w radiu Emaus w programie Ekosfera.

W ciągu całego roku 2019 doradcy kontynuowali szkolenia dla pracowników socjalnych Ośrodków Pomocy Społecznej z terenu województwa wielkopolskiego, mające na celu podniesienie świadomości ekologicznej wśród pracowników OPS, a następnie ich podopiecznych. Szkolenia są elementem realizacji rządowego Programu Priorytetowego Czyste Powietrze. W 2019 roku w szkoleniach wzięło udział 175 pracowników socjalnych OPS.

W ramach realizowanego projektu przekazano do Partnera Wiodącego materiały rozliczeniowe do wniosków o płatność, uzyskując refundację poniesionych wydatków za okres od czerwca 2018 roku do lutego 2019 roku.

Rozdział 6.

DZIAŁALNOŚĆ INFORMACYJNO-PROMOCYJNA

Głównym celem działań promocyjnych WFOŚiGW w 2019 roku było informowanie o bieżącej działalności, warunkach i możliwościach finansowania przedsięwzięć w dziedzinie ochrony środowiska i gospodarki wodnej w celu realizacji zasad zrównoważonego rozwoju, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, dyrektywami Unii Europejskiej, „Wspólną Strategią Działania Narodowego Funduszu i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej na lata 2017-2020” oraz „Strategią Działania Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2025”.

Działania promocyjne to przede wszystkim:

- akcję pn. „Prawidłowo segregujesz-drzewko otrzymujesz” zorganizowaną przy współpracy z Regionalną Dyрекcją Lasów Państwowych oraz Nadleśnictwem Jarocin polegającą na rozdaniu sadzonek drzew w zamian za przekazane do powtórnego przetworzenia odpady, takie jak zużyte baterie i żarówki oraz przeterminowane leki. Akcja odbyła się w ramach „Poznańskich Dni Energii” organizowanych przez Miasto Poznań,

- Młodzieżowy Kongres Klimatyczny 2019, który był finałem konkursu pn. „Pokaż klasę – bądź EKologiczny”. Przedsięwzięcie zorganizowane zostało przez WFOŚiGW, a współorganizatorem były Międzynarodowe Targi Poznańskie. Finał miał miejsce podczas trwania targów POL-ECO SYSTEM (9-11.10.2019 r.). Ideą konkursu i kongresu było wyróżnienie szkół ponadgimnazjalnych/ponadpodstawowych, które wdrażają pomysły i projekty służące idei zrównoważonego rozwoju, a także integrują młodzież szkolną przy realizacji działań mających na celu ochronę środowiska przyrodniczego. Prezentacjom towarzyszyły wykłady naukowe i debaty. Wydarzenie objęte zostało honorowym patronatem Wojewody Wielkopolskiego, Marszałka Województwa Wielkopolskiego, Wielkopolskiego Kuratora Oświaty oraz Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Patronem medialnym było Radio Poznań S.A., TVP 3 Poznań oraz MC Radio;

- ogólnopolski konkurs na najlepszy plakat promujący „MKK 2020”, którego finał także odbył się podczas targów POL-ECO SYSTEM, gdzie nagrody i gratulacje wręczył Henryk Kowalczyk – Minister Środowiska;

- wspólne stoisko, punkt informacyjny, konkursy ekologiczne i wystawa. To działania zrealizowane przez wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej podczas Międzynarodowych Targów

Ochrony Środowiska POL-ECO SYSTEM w Poznaniu. Na wspólnym stoisku przedstawiciele Funduszy udzielali informacji o aktualnej ofercie finansowej, m.in. o możliwościach pozyskania wsparcia z Programu Priorytetowego Czyste Powietrze. Stoisko odwiedzili m.in. Minister Środowiska – Henryk Kowalczyk, Minister Przedsiębiorczości i Technologii – Jadwiga Emilewicz i przedstawiciele Zarządów WFOŚiGW. Fundusze zaprezentowały także wspólną wystawę o dotychczasowych efektach ich funkcjonowania i przykładach zrealizowanych zadań oraz inwestycji prośrodowiskowych. Miejszem ekspozycji i stoiska była specjalna przestrzeń wystawienniczo-konferencyjna EkoSfera, współorganizowana przez Ministerstwo Środowiska oraz NFOŚiGW, który podczas Targów obchodził 30-lecie swojego funkcjonowania. Patronat honorowy nad EkoSferą objął Prezes Rady Ministrów Mateusz Morawiecki. Wspólne stoisko 17Funduszy.pl zostało uhonorowane nagrodą Accanthus Aureus. To wyróżnienie przyznawane wystawcom, którzy najlepiej potrafili zobrazować swoją wizję stoiska w połączeniu ze strategią marketingową firmy. Wspólne stoisko i punkt informacyjny oraz wystawa Funduszy zostały zorganizowane dzięki wsparciu Instytutu Ochrony Środowiska – Państwowego Instytutu Badawczego i NFOŚiGW. Organizowane nieprzerwanie od 31 lat Targi POL-ECO SYSTEM skupiają przedstawicieli instytucji publicznych, samorządów, reprezentantów świata biznesu, nauki i edukacji, co czyni je najważniejszym wydarzeniem w sektorze ochrony środowiska i gospodarki komunalnej;

- udział w roli Partnera w Międzynarodowym Kongresie Ochrony Środowiska ENVICON Environment. Celem kongresu było propagowanie idei zrównoważonego rozwoju, ochrony środowiska, racjonalnej gospodarki odpadami, ochrony wód i powietrza, gospodarki obiegu zamkniętego;

- udział w Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej z okazji 50-lecia Zakładu Klimatologii, na Wydziale Nauk Geograficznych i Geologicznych Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Na stoisku informacyjnym zainteresowani mogli zapoznać się z bieżącą działalnością WFOŚiGW oraz ofertą finansowania;

- „Sobota z Czystym Powietrzem” – to akcja, która odbyła się sześć razy w 2019 r. (w wyznaczonych sobotach) w siedzibie WFOŚiGW. Pracownicy Funduszu odpowiadali na liczne pytania beneficjentów Programu Priorytetowego Czyste Powietrze dotyczące warunków udzielenia pomocy finansowej, a także udzielali pomocy przy wypełnianiu wniosków;

- konferencję pn. „Nowe zadania realizowane przez starostów w sektorze gospodarki odpadami”, która odbyła się w Wielkopolskim Urzędzie Wojewódzkim w Poznaniu. Konferencja i poprzedzające ją konsultacje były skierowane do Starostów oraz Urzędników Starostw Powiatowych, którzy wydają decyzje z zakresu gospodarki odpadami w imieniu Starosty;

- liczne patronaty, w tym nad XXXIV Olimpiadą Wiedzy Ekologicznej skierowaną do uczniów szkół ponadgimnazjalnych i gimnazjalnych, IX Rajdem Integracyjnym w Gnieźnie pod nazwą „Czyste Powietrze” zorganizowanym przez Stowarzyszenie Rodzin i Osób Niepełnosprawnych "RAZEM" Gniezno, konkursem "Odnawialne Źródła Energii" XIV LO Poznań, akcją „Śmieciobranie” w Gminie Ryczywół;

- udział przedstawicieli WFOŚiGW w programach TVP 3: „EKODEBATY”, „ Witaj Wielkopolsko”, podczas których przedstawiono działalność WFOŚiGW, udzielono informacji o priorytetowych programach, akcjach promocyjnych w tym m.in. podczas „Poznańskich Dni Energii”;

- publikacje w ramach wspólnego newslettera NFOŚiGW i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej oraz strony internetowej www.17Funduszy.pl.

- prowadzenie strony internetowej;

- informowanie w social mediach o dofinansowanych przedsięwzięciach oraz o inicjatywach podejmowanych przez WFOŚiGW;

- udział przedstawicieli WFOŚiGW w roli prelegentów, uczestników organizowanych konferencji, szkoleń na terenie kraju;

- zorganizowanie zbiórki na rzecz zwierząt ze schroniska z terenu Wielkopolski;

- przekazywanie materiałów w formie nagród dedykowanych uczestnikom wydarzeń o charakterze ekologicznym (konkursów, olimpiad).

Prezes Zarządu

(-) Jolanta Ratajczak